

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska  
„Katol. Tiskarna“, Vodničkove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 139.

V Ljubljani, v sredo 20. junija 1894.

Letnik XXII.

## Moravski katoliški shod in Staročehi.

Dne 18. junija posvetoval se je izvršujoči odsek staročeske narodne stranke pod predsedstvom viteza dr. Šrom-a, kaj ima storiti vodstvo stranke z ozirom na češko-moravski katoliški shod, ki se vrši dne 30., 31. julija in 1. avgusta v Brnu. Navzoči so sklenili, da je zasebna stvar, ako se kdo udeleži katoliškega shoda v Brnu in da sklepi katol. shoda za narodno stranko nimajo odločevalnega pomena. Z ozirom na sklep naročil je tudi izvršujoči odsek, da imata deželna poslanca dr. Koudela in dr. Hodac odložiti svoji mesti v pripravljalnem odboru za moravski katoliški shod ter da naj državni poslanec Roskošny odkloni poročilo o kmetijskih razmerah, katero mu je ponudil pripravljalni odbor za katoliški shod v Brnu.

Ta sklep izvršujočega odseka staročeske stranke na Moravskem zdi se nam popolno neosnovan, a kaže, da se moravski Staročehi niso ničesar naučili od poraza Staročehov na Češkem, ki so propadli kot stranka zato, ker niso imeli nobenega jasnega programa, vzlasti ker so se v verskem oziru vedli tako, kakor drugod liberalci ter so smatrali zakone krščanstva le za zasebno stvar, ki ne imej nikakega vpliva v javnosti.

Moravski Staročehi so s tem korakom prerezali prt med seboj in med katoliško stranko, ki se hoče organizovati uprav na katoliškem shodu v Brnu; s tem pa so se naravnost izročili Mladočehom na milost in nemilost; s tem je tudi osoda Staročehov na Moravskem zapečatena. Pokazali so, da kot stranka nimajo več v sebi življenjskih pogojev in zato po prihodnjih volitvah izgine vpliv Staročehov v javnem življenju na Moravskem.

Obžalovati je, da je vrla češka duhovščina, da je verno ljudstvo moravsko toliko časa prazno tlako

delalo staročeskimi breznačelnimi voditelji. Hvalevredno je, da se vsaj sedaj ob edinstveni uri vrši ločitev in sprememba, ki bo gotovo v veliko korist verskonavnega napredka prebivalcev dežele sv. Cirila in Metoda.

Iz povedanih besed je razvidno, da se morajo snovatelji katoliškega shoda v Brnu boriti s podobnimi težavami, kakor so jih imeli snovatelji prvega slovenskega katoliškega shoda. Upamo, da bodo vspehi tudi tako veseli in častni v Brnu, kakor so bili vspehi veseli in častni v Ljubljani.

## V obrambo.

Iz Idrije dne 17. junija.

Dopisnik idrijski v „Slov. Narodu“ izbral si je v zadnjem času Idrijo kot izbornu mu službo domeno, na kateri se mu ima vse brezpogojno klanjati. V teku zadnjih dveh let pisal je mnogo o Idriji; kar mu je všeč, brezumno hvali, pogrezuje pa v najgloblji propad vse, kar mu ni po volji. Strastno napadal je vse naše katoliško misleče moze, a mi smo le redko odgovarjali — iz ljubezni do miru. Vidi se pa, da ga naše molčanje spodbuja k vedno večji drznosti, o najnovejšem času napadel je na nepopisljivo oduren način vrla poslanca gospoda Povšeta in Stegnarja. Pod naslovom: Ali je to pošteno? izrazil je že „Slovenec“ v št. 134 t. l. svoj gnjev nad takim nečastnim postopanjem, a bodi nam dovoljeno da tudi mi, ki idrijske razmere dobro poznamo, izrazimo svoje mnenje. 1. Državni poslanec vodja g. Fr. Povše govoril je 16. maja t. l. v državnem zboru o kulturno važnih, za kranjsko domovino potrebnih napravah, vmes je slikal tudi idrijske razmere in gospodu ministru toplo priporočal, naj se blagovoljno ozira tudi na Idrijo. Ta govor šteje dopisnik Narodov g. Povšetu v zlo, 1. ker je sploh govoril,

2. ker je govoril pred dr. Ferjančičem. Naše mnenje je, da sme, oziroma mora vsak poslanec govoriti o zadevah, koje on sam spozna za potrebne in v katerih je ob enem dobro izvežban, brez posebnega pooblastila od strani Narodove ali kakih drugih izbranih liberalcev; g. vodja Povše motri s paznim očesom vse agrarne zadeve naše domovine in govori in se poteguje za nje povsod, kjer in kadar se mu to vidi potrebno. Na drugo tožbo odgovorimo pa le toliko, da se resni listi ne pričajo za take malenkosti. Le to bi omenili, da je dr. Ferjančič v svojem govoru izrekel vodji Povšetu zahvalo za njegove besede. Zato bi bilo tudi prav, ko bi politični somišljeniki njegovi zaradi tega kamena ne metali za g. Povšetom, ter da bi mu bili tudi hvaležni za njegove besede, kakor mu je hvaležnost svojo izrekel dr. Ferjančič. 2. Kar piše Narodov dopisnik o. g. vodji Povšetu je le bolj mimogrede povedano, glavni vdarec ima zadeti g. F. Stegnarja; po njem bide z vso težo svojega okornega kladva. Gospod F. Stegnar bil je dokaj let uzoren učitelj v Idriji, ob enem je mnogo deloval za slovensko stvar, čitalnica idrijska ni ne preje ne pozneje tako cvetela, kakor ob njegovem času; če sploh o kom drugem, se mora o njem reči, da mu je v resnici blagor Idrije pri srcu; v to svrhu deluje in žrtvuje svoje moči. Mi dobro vemo, koliko se je on trudil, da si je nabral potrebnih, a ob enem zanesljivih dat o naših delavskih razmerah, na podlagi teh podatkov sestavil je g. Stegnar obširen memorandum in ga izročil g. dr. Ferjančiču. In ko je ta dobil popolno neovrgljive podatke od g. F. Stegnarja, stopil je z njimi na dan dne 10. dec. 1891, pripomniti pa moramo, da je g. poljedelski minister že dne 1. junija 1891, idrijski deputaciji, ki mu je izročila diplomu častnega meščanstva, obljubil, da se plače idrijskih delavcev kmalu zboljšajo in da je ves operat že v delu. Da je dr. Ferjančič potrebno

## LISTEK.

### 25letnica.

Iz Semiča, 16. jun.

8. junija t. l. minolo je 25 let, kar je preč. g. dekan Anton Aleš nastopil svoje trudaljubivo pastirsko delovanje pri nas v Semiču. Ta dan, kakor ste v svojem listu že omenili, častitali so udani mu Semičani po svojih zastopnikih, štirih županih, kateri so mu izročili tudi diplomu častnega občana. Vse štiri občine namreč semiške fare, Semič, Kot, Črešnjevci in Vinivrh, so v seji dne 8. maja soglasno izvolile preč. g. dekana za častnega občana v mal znak hvaležnosti in udanosti, katere so mu dolžni in katere se tudi zavedajo župljani. Tudi žene in dekleta ter fantje semiški izročili so mu malen spominek, ki naj bi pa vendar glasno govoril o ljubezni in udanosti duhovnemu svojemu očetu. Saj si je pa preč. g. dekan res povsem v največji meri to pri nas zaslužil. Cel čas, kar ga je božja previdnost postavila nam pastirja, opravljal je to službo z vso požrtvovalnostjo in v nemo ter izkazoval se nam res pravega očeta, ki mu je skrb dušni in tudi telesni blagor izročeni; goreč za čast božjo in lepoto hiše božje povzdigoval je kviško srca župljanov, ter ni štedil, ko je bilo treba zaljšati bodi farno cerkev,

bodi podružnice. Nič manj nego 17 altarjev preskrbel je deloma popolno novih, deloma da so se popravili in olepšali.

Zlasti pri srcu mu je farna cerkev, ki ni poznati od prejšnje, kakor je bila pred 25 leti: nov veliki altar je kinč — popravljena sta stranska oba; nove klopi omislil ji je pred par leti. Posebno prizadeva si majnika meseca okinčati Marijin oltar, za katerega je omislil lepo dragoceno podobo, naj spodbuja verne k ljubezni do Nebeške Matere. Čast Božjo in sv. Stefana oznanjuje pa po skoraj celi Belikrajini doneč zvon, ki tehta 52 centov in priveduje o gospodu dekana gorečnosti in požrtvovalnosti. Pa kakor je bil in je v cerkvi — na prižnici in spovednici — trudoljubiv pastir, tako ne pozabi tudi za časno blagostanje svojega ljudstva. Uči z besedo in zgledom. Častna diploma kmetijske podružnice v Novem mestu zaradi izvrstnih sort grozdja z dne 4. oktobra 1881 in enaka kmetijske družbe kranjske 30. januarja 1884 pričujete, da mu je skrb boljšati v kolikor mogoče i tako ne najsičajnejše stanje semiškega dobrega ljudstva. Koliko pa bi vedeli povedati i reveži o njegovem dobrem srcu in pričali, kaj je dala desnica, za kar levica vedla ni. Zato si pa gospod dekan v teku teh 25 letih pač ni nabral zakladov za ta svet, ampak toliko gotovejših za večnost obilo.

Posebna skrb mu je za mladino in njen razvoj. To ljubezen do nje prinesel je s seboj prišedši iz tržaške škofije, kjer je v Istriji pred bil kapelan in ob enem učitelj. Sola mu je zelo pri srcu. Ves čas je ud c. kr. okr. šol. sveta, kjer je s svojimi sveti in veljavno besedo dosegel marsikaj koristnega, a tudi odvrnil marsikaj, kar bi škodilo. Žal da mu zadnji čas ogrenjuje to veselje do šole zavest, da nekateri učitelji ne spolnujejo svojih dolžnostij tako, kakor bi bilo želeli v prosep verskonavne vzgoje naše mladine.

Bil je tudi za eno dobo okr. šol. nadzornik, dokler ni šola ločila se od cerkve, in tačasni učitelji spominjajo se lahko, kako blag a ob enem vesten je bil tudi kot tak. Pozneje ponujali so mu zopet nadzorništvo, pa ga ni maral v novih razmerah. A kot dekan rad nadzoruje krščanski nauk, da se, rekel bi, poživi med otroci, katere ljubi.

Pa kako bi našli vsa dela njegova in zasluge: dosti je, da rečemo, da ga ljudstvo ljubi in spoštuje kot svojega očeta in govori o njem, kakor bi sploh ne moglo drugače biti, kakor da „so naš tehant“. In to je v dejanju tudi pokazalo dne 13. t. m. ko je gospod dekan slovesno praznoval spomin svoje petindvajsetletnice na dan svojega godu. Pred ta večer nabralo se je v vasi Semič obilo ljudstva, da izrazi svoja čuta med gromenjem topičev in glasovi



neovrgljivo gradivo dobil od g. Stegnarja priznava sam v „Slovenecu“ šte. 93. z dne 24. aprila t. l. Razun tega je to pa tudi našim liberalcem predobro znano, mi za danes ne bomo navajali nobenih imen, le to hočemo zabilježiti, da imamo v rokah kot solnce svitile dokaze, pisane od znanih idrijskih liberalnih velikanov, v katerih se poslanec gospodu Stegnarju, v izbranih besedah zahvaljujejo za njega požrtovalno delovanje. „Narod“ ima sicer velik vpliv na svoje bralce, toliko pa, upamo, jih vendar še ni pokvaril, da bi s črno nehvaležnostjo hoteli plačevati obilen trud, katerega si je poslanec g. Stegnar naložil njim v prid. 3. Katoliška delavska družba je tretja točka, ob katero se zadeva „Narodov“, dopisnik, ob vsaki priliki si jo izbere v tarčo, v katero spušča svoje strupene pšice. Koliko se je trudil, da bi dete umoril, predno je bilo rojeno, ni se mu posrečilo, pozneje sejal je zdražbe med ude, trosil o njej neresnico po svetu — a do danes je še ni iztrebil. Tudi ob tej priliki vihti svoje kopje nad njo, veseleč se njenega brzega razpada, vidi v svoji prebujni domišljavosti, kako jo udje drug za drugim zapuščajo. Mi pa moramo to veselje „Narodovega“ dopisnika imenovati mnogo prenačeno, ker kat. del. družba cveta prav lepo in povoljno. Nekoliko udov je odpadlo, nekoliko jih je pristopilo, to je pri vsaki družbi tako. Nekateri so morda menili, da jim bode družba donášala kak dobiček, drugi so mislili, da jim bode ona dajala zavetje za kratek čas med službo božjo. To pa se v katoliški delavski družbi ne more in ne sme goditi. Živela prostost! tako kličemo mi in nikogar ne terorizujemo, vsak ima prost pristop in prost odhod, kakor mu drago, red pa v družbi mora biti.

Toliko povedati šteli smo si v dolžnost, še mnogo imamo na srcu, toda mi rajše molčimo ker nam je na tem da živimo v miru, kolikor se da, z vsemi ljudmi; le prisiljeni smo prijeli za pero in se potegnili za čast onih, ki imajo pravo do brezmadežnega ugleda med širnim svetom. Upamo, da bodo te naše besede našle zaželeni odmev tudi v srcih naših naprednjakov in da se vsaj zopet enkrat med nas povrne toli zaželeni, a po ptuji roki že dve leti kaljeni — mir.

## Žalostne razmere.

Iz tržaške okolice 17. jun.

### II.

Môž nam je treba, značajnih môž, ki se ne bojé nikogar, ki pa tudi poznajo volka, če tudi se jim približa v ovčji obleki. Takih imamo pa v tržaški okolici žal premalo. Voditelji, kateri poznajo zvitost mestne gospode, storé vse možno, da bi okoličanom ubili v glavo, da jim naši narodni nasprotniki hočejo le slabo, se mnogo trudijo, pa zastonj, ker narod jim gre iz ojníc. Danes je veselica v tej ali oni okoličanski vasi, mnogo je lepega govorjenja in petja, vse je lepo v redu, kar prilomastijo od katerekoli strani mladeniči iste vasi z grdimi laškimi pesnimi, norčujejo se iz lastnih domačinov in drugih ljudij, ki so prišli na veselico. Zakaj se dogaja tako? Zato, ker jih je nahujskal kdo iz mesta, pla-

čal par litrov vina in hajdi delat nerodnosti domačim ljudem v posmeh ptuju, v sramoto našo; ni ga moža več, ki bi jim z lepo dokazal, da je to sramotno.

Poglejmo v dobo volitev. Okoličanskim volilecem trobi se mesece prej, kako lepo skrbi magistrat za nje, koliko lepega bo preskrbel ta ali oni poslanec njih klike, ker ima vplivno besedo v mestni hiši itd. Zanjke, same zanjke za ljudi, ali va-nje so šli sila mnogi, katerih ne pregovori nihče več za slovenskega kandidata. Zakaj? Ker niso celi možje, ker lahkoverno vzamejo vse za zlato, kar se sveti. Tu je ona rak rana, ki razjeda okolico, da je pogled va-njo vedno žalostnejši. Bi li bilo treba toliko borbe od naše strani, da imamo mej volilci več pravih môž??!

Toda samo jadikovati nič ne pomaga. Poglejmo, kako in kje dobimo pravih mož. Ves svet vé danes, da, kdor ima za seboj mladino, ta ima za seboj prihodnost. Mladino je treba že zgodaj napelevati na to, da si ustvari svoj ídejal o moški značajnosti. Značajan mož izpolnjuje vse dolžnosti do Boga in bližnjega; ako katero teh zanemarija, ni mož značajan. O tem bi se pa dalo osobito v okolici mnogo govoriti. Nekoliko odrasla mladina je dostikrat zelo zelo pokvarjena. O cerkvi in njenih naukih vé ubogo malo, še to, kar se jej je v šoli vcapilo v srce, izpuhtelo je vsled slabih vzgledov po mestu. Tako životari tja v jeden dan, ubogati noče, za dobre svete poštenih mož ima gluha ušesa. Mnogoterim okoličanskim društvom v čast se mora pripoznati, da dosti take mladine obvarujejo pogube s tem, da jej blažijo srce bodisi s petjem ali drugimi zabavami, da utrjujejo voljo mladeničev za poznejše delovanje.

Ali žalibog, da se mladina kaj rada odtujuje tudi tem društvom. Zakaj? Ker je v srcu že pokvarjena. Dolžnost pravih rodoljubov je torej, vzgajati mladino, da postane trdna, močna, značajna. Potem bomo gledali v boljšo prihodnost, ako smo si vzgojili značajne može. To bi bila prva točka na programu vseh okoličanskih društev, potem se ne bodo čuli tako žalostni glasovi, da so slovenski peveci kar čez noč pristopili k laškemu društvu, da so slovenski možje dali svoje otroke v laško šolo. Mož si vzgojimo in prihodnost je naša, dokler pa teh ne bo mej nami, oglasali se bodo še nadalje tako žalostni pojavi, kakor smo jih čuli od Sv. Križa.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 20. junija.

**Katoliško vseučilišče.** Židovski liberalni listi kar besne zadnji čas. Vlada je dala jednemu katoliškemu učiteljišču pravico javnosti in novi solnograški župan se je izjavil, da bode novo katoliško vseučilišče gotovo v korist solnograški občini in bode zatorej mestni zbor moral premišljevat, kako bi pripomogel k osnovi takega zavoda. To je pa že preveč, da se župan, ki je pa vrhu tega še liberallec, izreče za katoliško vseučilišče. Toliko pa že ne more več prenašati liberalno časnikarstvo židovsko. Od prvega do zadnjega dunajskega liberalnega lista grozno za-

bavljajo in vzdihujejo. Graška tetka toži o hiranju idejalizma, dunajska „Deutsche Zeitung“ pa piše o mračnjaštvu in nazadnjaštvu, kakor je že navadno o taci prilikah.

**Nova pravda proti Rumuncem.** Na Ogerskem menda nekateri gospodje družega ne premišlujejo, kako bi mogli začeti kako novo pravdo proti Rumunom. Sedaj tožijo zopet 42 vseučiliščnikov, ki so mej pravdo zaradi rumunske spomenice razdeljevali neke oklice, v katerih se žalijo Mažari. Da bodo zopet obsojeni, o tem še dvomití ni. Vse to pa delajo Mažari zaradi tega, da bi prestrašili nemažarske narodnosti, da ne bi se upale več ganiti. Mažari čutijo, da so preslabi, da bi mogli dolgo mojestrovati druge narodnosti, ako bi se začelo kako večje gibanje, zato pa sedaj s tako hitrostjo postopajo proti vsakemu pojavu narodne zavesti mej Nemažari. Dolgo pa pač ne bodo izhajali s takimi sredstvi, tudi zanje pride dan plačila.

**Civilni zakon na Ogerskem.** Liberalci sedaj zavijajo, kakor da cesar želi civilnega zakona. Tako bi bil vladni pristaš grof Keglevich tudi rad prepričal gospodsko zbornico. S tem pritiskajo liberalci na tiste zbornične člane, ki se še niso odločili. Da bi pa zmagali s civilnim zakonom, tega liberalci vzlic temu skoraj ne upajo. Mogoče je pač, da bode večina nekoliko manjša proti civilnemu zakonu, nego je bila prvi pot, ali še celo liberalci računajo s tem, da propadejo s kakimi dvanaestimi glasovi. Kaj bode vlada potem storila, še ni gotovo. Nekateri mislijo, da še jedenkrat pred odložitvijo državnega zbora stvar spravi pred obe zbornici, drugi pa mislijo, da se bode parlament imel v jeseni z nova pečati s to zadevo. Pomenljivo je pa, da liberalci nečejo ničesar slišati o tem, da bi se z novimi volitvami vprašal narod, kako sodi o vladni cerkveni politiki.

**Bolgarija.** Župana Blagojeva v Sredcu so zaprli, ker niso knjige v redu pri mestnem gospodarstvu. Blagojev se izgovarja na svojega prednika Petkova, da mu je zapustil knjigovodstvo vse v neredu, pod njim se je po prejšnjem načinu nadaljevalo. Tudi pri ministerstvu so se bajé našle nepravilnosti in posebna komisija sedaj preiskuje dose-danje proračune in kako so se stvari zaračunavale. Kakor se kaže, pripravlja se kaka velika sodnijska obravnava, če se bode za njo nabralo le potrebno gradivo. Seveda vseh poročil ne smemo povsem verjeti. Tistim gospodom, ki so sedaj prišli na krmilu, je na tem, da uničijo popolnoma Stambolova, katerega se bojé, da jih ne izpodrine. Zaradi tega se pa povsod s tako gorečnostjo preiskuje. Vsekako je še vedno mogoče, da vspeh teh preiskovanj ne bode tako velik, kakor gospodje želé.

**Ruski minister vnanjih stvarí,** Giers, je zopet hudo jel bolehati in zatorej se že z nova ugiiblje, kdo bode naslednik njegov. Imenuje se mej drugim ruski poslanik na Švedskem, Sinovjev, kateri se že dalje časa nahaja v Peterburgu in se pridno bavi z deli v arhivu vnanjega ministerstva. Na Šiškina se bajé nič več ne misli. Sinovjev je bajé bolj naklonjen Nemčiji, nego Šiškin, v Peter-

godbe z močnimi „živio“ klici. Žal, da je dež in veter onemogočil nameravano razsvetljavo cele vasi. Drugi dan že zgodaj nabiralo se je ljudstvo pred cerkvijo in v cerkvi in napolnilo do devete ure prostore cerkve prostorne kakor ob velikem prazniku. Ob 9. daroval je preč. g. dekan slovesno sv. mašo ob azistenci prč. gg.: Janeza Starihe in Antona Ogulina, župnikov iz Amerike, in Martina Malenška, šentpeterskega župnika, kot rojakov semiških. Vidno ginjen zapel je iz srca: Te deum laudamus! Da hvalil ga je on, in hvalili i mi pričujoči, da mu je to slavnost tako čvrstemu dal dočakati, ter prosili, da ga naj ohrani še mnogo, mnogo let.

K obedu zbrala je v veliki sobani župnišča gostoljubnost gospoda dekana — do 40 oseb, da proslavijo in se vesele njegovega dneva. „Stol“ katerega je vodil spretno g. Anton Navratil, bil je celo živahen in govori prav prísrečni in iskreni. Pozdravil je vse g. dekan prav prijateljsko posebej blg. gosp. Jožefa Riharja, vodjo okr. glavarstva v Črnomlju. G. Rihar zahvalil se je počevajoč zasluge g. dekana za šolo in gospodarstvo. Mil. g. prošt metliški, Franjo Dorgan, povedal je, da že kot sošolca v gimnaziji in potem v semenišču v Gorici sta želela, da bi skupaj mogla službovati. Res Bog je hotel, da sta služila skupaj v Trstu kot kapelana in sedaj v Belokrajni jih združuje ves čas prijateljska vez. Č.

g. Malenšek zahvaljeval se je za očetovsko prijaznost, katero je vžival on posebej kot študent in dalje in jo vživa sploh vsak dijak. Č. g. župnik Schweiger je v prav krasni govorici zahvalil se v imenu vseh kapelanov, kateri so pri g. dekanu službovali in službujejo (bilo jih je sedem pričujočih) za res posebno ljubezen, katero goji do njih, a ker on ni zapustil Belekranske, ločivši se od Semiča, ampak župnikuje na Radovici v dekaniji, prav iskreno izreka zahvalo v imenu vseh župnikov in duhovnov sploh v dekaniji za ljubeznivo vodstvo bolj prijatelja, nego predstojnika.

Preč. g. Schwinger iz Stajerske nas je posebno prijetno iznenadil; predno se zahvali na napitnici njemu dani, mora se rešiti častne in vesele naloge. Vozeč se v Semič srečal je Njegovo Prezvzišenost, knezoškofa Jakob a, kateri mu je naročil, naj g. dekanu izroči prav srčno čestitanje in pozdrav. Ginjen zahvalil se je g. dekan in napil, da Bog naj živi našega dobrega knezoškofa. Župan semiški. g. Šuštaršič je napil v imenu semiških župljanov. G. dekan ni mogel govoriti nego, da on je zadovoljen vedno bil tu in da ljubi to ljudstvo. Č. g. župnik adleškiški Šašel je še nazdravil v imenu celega belokranjskega ljudstva, katero visoko čisla svojega dekana. In tako dalje — vršila se je napitnica za napitnico, izmed vseh pa nas je ogrel

vezan govor č. g. semiškega kapelana in znanega pesnika A. Medveda, katerega je zlotil in govoril svojemu dekanu v spomin 25letnice. Dovolil bo, da ta spev v poročilu tem priobčimo.

Možá slavimo, dokler lač življenja  
Na svetu tem mu v prsih še gori!  
Nestalno vse je, stalna je le menja,  
Danés smo tu, morda naš jutri ni.  
Le bridko vendar možu biti mora,  
Naj tudi mu je sladki up Gospod,  
Če za sadove truda in napora  
Nobene hvale mu ne zine rod.

Po časti, vem, da nisi nikdar želel,  
Ki zdaj obhajaš ta slavnostni dan;  
Kar glas vesti — ker glas vesti je velel,  
To storil rad si, hvale ne željan.  
In glej, zato si vreden večje slave,  
Da čuje vse domovje njé odmev,  
Zato Ti drugi kličejo pozdrave,  
Zato Ti posvečujem jaz ta spev.

Stoletja že četrť v deželi rodai  
Ljubečim ovcam si ljubeč pastir,  
Skrbljivo čuvaš je na paši plodni,  
Izlivaš v srca Kristov blagi mir.  
V veselji, togi, v sredi in nesreči  
Prijatelj Ti si jim sočuten, zvest;  
Rokó siroti in srečé trpeči  
Imaš odprto, da hladiš bolest.

Gospodnjo čast oznanja Ti beseda,  
Oznanja jo še bolj za činom čin,



burgu pa zadnji čas nič več ne prikrivajo svoje na klonjenosti za Nemčijo. Naudušenost za Francijo vedno bolj izginja. Rusija najbrž od Francozov ne pričakuje pomoči niti v orijentskem vprašanju, kar je bilo jedini povod rusko-francoskemu zblizanju. Da bi pomagali Francozom zopet pridobiti Alzacijo in Lotaringijo, na to pač nikdo v Peterburgu nikdo še mislil ni.

**Rusija in Bolgarija.** Raski časopis „Svet“ svetuje knezu Ferdinandu, da naj se odpove prestolu bolgarskemu in se da znova voliti. Rusija nima nič proti njegovi osebi, temveč le proti volitvi, ki se je nezakonito izvršila. Knez pač ne bode poslušal tega sveta. Vprašanje je, kedo naj vodi novo volitev kneza. Če bi se zopet imenovalo regentstvo, kakor se je bilo po odhodu Battenberžanovem, bi Rusija zopet trdila, da je volitev neveljavna. Naj bi pa vpravo prevzel začasno ruski komisar, bi pa ruska vlada že gledala, da bi bil voljen kedo, ki bi bil popolnoma odvisen od Rusije. Mogoče je pa celo, da bi Rusija sploh o volitvi kneza ne hotela ničesa slišati. Pozabiti se ne sme, da so ruski listi že pisali, da ima Rusija ravno tako pravico poslati svojega komisarja v Bolgarijo, kakor v kako svojo gubernijo. Vsekako bi prišla nezavisnost Bolgarije precej v nevarnost, ko bi se odpovedal knez prestolu.

**Pruski Poljaki.** Protestanti konservativci v Prusiji se navadno odlikujejo s svojim velikim sovraštvom do Poljakov. Njih glavno glasilo „Kreuzzeitung“ kaže sedaj zopet to svoje sovraštvo. Nadškof Stablevski je te dni imel svojo vizitacijsko potovanje. Poljaki so ga povsod lepo vaspregeli. Postavili so slavoloke in sploh vse storili, da dostojno počaste višjega duhovnega pastirja. „Kreuzzeitung“ vidi v teh slavnostnih sprevedih poljske demonstracije, ki žalijo Nemce in kliče policijo na pomoč, da bi prepovedala take demonstracije. „Kreuzzeitung“ morda jezi, da Poljaki sploh bivajo v Prusiji, da se jih znani pomemčevalni komisiji z dovoljenimi milijoni ni posrečilo jih zadržati. Po mnenju pruskih konservativcev v Nemčiji nima drugi pravice živeti, nego samo Nemci. Dobro je to, da ti ljudje se ne odločujejo sami v Prusiji in zaradi svoje nestrpnosti celo pri dvoru zgubljajo zaupanje.

## Socijalne stvari.

### Staro- in novodobno poganstvo.

#### II.

Pregledali smo torej glavne znake nekdanjega poganstva. Poglejmo pa sedaj, kako je s takozvanim novodobnim poganstvom. Presodimo, ali se kažejo dandanes isti pojavi, ki so se kazali v starem veku.

Ozrmo se najprej na versko življenje!

Stari pogani niso poznali pravega Boga. In tudi ob našem času se je tako imenovani omikani svet odvrnil od pravega Boga. Toda ni si napravil mesto pravega Boga drugih bogov, kakor so si jih napravili stari pogani, ampak izbral si je za bojno geslo kar trditev »Boga ni!« Seveda se je moralo zape-ljano človeštvo zato uglobiti v materijo. In zato-

pilo se je res tako zelo v snov, da je mnogim ma-terija bog. Nekdanje poganstvo in pa tako zvano moderno sta si torej popolnoma jednaka v tem, da ne poznata pravega Boga. Razložek je le v tem, da je tako zvano novo poganstvo še dalje od Boga, kot staro. Kajti nekdanji pogani so iskali resnice, so hrepneli po njej. Tako zvano moderno poganstvo pa teži od Boga, trudi se, da bi utajilo resnico, vse svoje moči napenja, da bi svojim učencem zgradilo pot do nje.

Kako mislijo dalje tako imenovani novi pogani o duši in o življenju po smrti? Misljenje in hote-nje opravlja po njih nauku materija. Duse ni. Torej je s smrtjo vsega kraj. Nekdanji pogani sicer niso vedeli, kaj da jih čaka po smrti, vendar so vsaj verovali, da je duša neumrljiva. Tako imenovano novo poganstvo pa tudi tega ne veruje; seveda, ker sploh taji dušo.

Videli smo, kaj je bilo vzrok temu, da so nekdanji pogani skušali na razne načine izvedeti prihodnost. Isti vzroki vodijo tudi dandanes zape-ljano človeštvo. Stavi se mu uganka za uganko. Toda kdo naj mu jih reši? Vere nima, da bi se k njej zatekal, zato se zateka k vedeževanju, k špiritizmu itd. Prave vere se brani, resnice noče verovati, zato pa mora verovati slepariji in laži. Veri se ne izogne, na izbiri mu je le: ali hoče pravo ali nepravo vero.

Staro poganstvo je prislo tako daleč, da so marsikje molili po tempeljnih hudiča. In tudi tako zvano moderno poganstvo je obrodilo med drugimi sadovi tudi ta sad, da so začeli obožavati satana samega.

Zalostno je bilo moralno življenje v starem veku. Toda stari pogani so vsaj večinoma prizna-vali podlago npravnega reda. Dandanes pa prvič npravni red izpodbijajo že s tem, da taje Boga. Drugič pa skušajo uničiti npravnstvenost tako, da preobračajo kar načela npravnega reda, ali pa npravni red kar naravnost taje. Tako pravi Stirner (»Po-sameznik in njega last«): »Vse drugo, stvari in ljudje, to je moja last, kolikor si je morem in hočem prilastiti. Dolžnosti do drugih ni, torej tudi ni npravnosti. Jaz sem absoluten. Kjer mi je svet na poti, tam ga povžijem, da na-sitim svoj lačni egoizem.«

Malo bolj prikrito taje npravni red oni, ki pra-vijo, da je npravno najpopolnejše to, kar čustvom najbolj ugaja. Po Helvetijevih naukih je zatajevanje samega sebe greh. De La Mettrie uči v svoji knjigi »L'homme machine«, da je čutno uživanje in zlasti pohotnost človekovo najvišje dobro. — Razložek med temi nauki je ta: Kdor bi tajil npravni zakon dejal bi le to, da so vsa dejanja enako dobra; na-zadnje navedeni nauki so pa še mnogo slabši, ker pravijo, da so uprav nenpravna dejanja dobra in najboljša.

Isto velja tudi o onih, ki trdijo, da je npravno dobro le to, kar zapoveduje država s svojimi po-stavami.

Drugi zopet uče, da naj bi človeku povedal nekaj notranji čut ali nekaj okus itd., kaj da je

dobro ali slabo. Božji zakon, ki je zapisan v člo-veško naravo, naj bi nič ne določeval, katera člo-vekova dejanja da so dobra, in katera slaba, ampak po vseh teh naukih naj bi si prav za prav človek sam odmerjal, kaj da naj bo dobro in kaj slabo.

Seveda mora potem tudi npravnost propadati. Kakorsna mora biti vest pravega gentlemana iz 19. stoletja, taka se s par milijoni še ne odteša ne. Za vzor takega »poštenjaka« si lahko vzamemo neusmiljeno pošast dr. Herz-a, ki je tudi pomagal »kopati« panamski prekop.

(Dalje sledi.)

## Slovstvo.

**Slovanska knjižnica.** Snopič 19. Urejuje in iz-daja And. Gaberšek. — Pošasti. Povest. Češki spisal V. Beneš Třebitzky. Poslovenil Z. Z. Trbojski.

**Monatschrift für christliche Socialreform.** Zadnja (6.) št. tega izvrstno vrejevanega lista ima jako lep dr. Scheicherjev članek o socijalni solidar-nosti, koder dokazuje pisatelj, da slabe razmere v posamnih stanovih škodujejo vsi družbi. Th. Unkel nadaljuje in završuje razpravo o delavskem vprašanju. Vogelsangova hči popisuje peti mejnarodni rudarski shod itd. List je vreden naročila. Na leto stane 4 gld. Izdaja ga tiskovno društvo v St. Politu, urejuje pa prof. dr. Jos. Scheicher.

**Svako djelo dodje na vidjelo.** Slike iz života grada Zagreba. Napisala Georgina Kayser — Sob-jeska, član nar. zem. kazališta u Zagrebu. (Napisano god. 1892.) U Zagrebu. Tisak Dioničke Tiskare 1894. Ciena 70 novč. Znana igralka, ki se ravno kar po-slavlja iz Zagreba, zapuša kot nekaj spomin za-grebčanom v imenovani knjižici tri dramatične slike: Jelačićev trg, Radnički dol in Vila na Laščini.

**Programi oporbenih stranaka u Hrvatskoj.** Napisali dr. Šime Mazzura i dr. Marijan Derenčin. Preštampano iz »Obzora«. U Zagrebu. Tisak Dio-ničke tiskare 1894. Ciena 20 novč. Dva znamenita člana Obzorove stranke v ti knjižici popisujeta, kako da se je moralo razbiti zjedinjenje obeh opozicij. Brošurica je jako poučna o hrvaških razmerah.

**Trije jahači.** Melodram na pesem N. Lenaua (slovenski prevod A. Funteka). Za klavir zložil K. Hofmeister. Založila L. Schwentnerjeva knjigarna v Brezicah ob Savi. Cena 50 kr.

## Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Dalje.)

2. Družbeno poskušališče, oziroma drevesnica. Spomladi leta 1893 se je oddalo do 12.000 visoko-debelnih dreves, katera so bila zasajena leta 1888. Letošnjo spomlad oddalo se je do 14.000 dreves. Ker je pa družbena drevesnica le še premajhna, vzel je glavni odbor v bližini nekaj zemljišča v zakup, da bode moč vzgajati več drevja. Letošnjo spomlad se je cepilo 24.000 divjakov, toda da bode družba v petih letih dajala članom na leto po 18.000 mla-dega drevja. — Prostor, kjer se drevje izkoplje, se navadno porabi za poskuse. Lansko leto so se po-skušale nekatere vrste žit in pa mnoge novejšje krom-pirjeve vrste.

3. Vzorni dvorec na Viču. Ker se je poprejšnje poskušališče porabilo za drevesnico, je bil odbor pri-moran, da je v bližini Ljubljane vzel posestvo v za-kup, na katerem bi gospodarjem pokazal umno kmetovanje. Tako posestvo je dobil na Viču, katero meri dobrih 20 oralov ter je povsem arondirano.

Gospodarska poslopja so se vzorno priredila. Njive se bodo tako obdelovale, da se pridela kolikor mogoče veliko krme. Ptuje vrste semen se bodo tukaj poskušale, n. pr. krompir — glavni pridelek naše dežele. Že letos je pokazala skušnja, da marsi-katera vrsta krompirja v mokrotni viški zemlji ne vspeva tako, kakor na Poljanah. — Glavni namen vzornega dvorca pa je vzgojevališče bikov v lastni režiji, katera bode brez dvoma ceneja, kakor naku-povanje popolno doraslih. Mladih živalij se lahko kupi dovolj doma, kajti zlasti na Gorenjskem je v nekaterih krajih živinoreja že tako napredovala, da se lahko v jedno vrsto stavi z ono v belanski dolini. Na dvorec ima sedaj družba 8 1 do 1½ letnih bikov švicke pasme. Ves vzorni dvorec pa se bode moral iz lastnih dohodkov izdrževati. Glavni odbor je sklenil, da se mora preprečiti vsak primanjkljaj.

4. Ribje vališče in vzgojevališče na Studencu se je tako spolnilo in predelalo, da se sedaj h krati lahko vali 150.000 iker. Vzgojilo se je pa v zavodu nad 170.000 ribic, od katerih se je pa moglo komaj jedno petino oddati.

Gorečnost hiše Božje Te razjeda,  
Postavil v nji si marsikak spomin.  
Dokler zemljani bodo todi vrel,  
V svetišča na ravnine, na vihé,  
Dokler zvonovi bodo jasno peli,  
Ne bode Tvoje zabljeni ime.

»Mladina zlati up je domovine«,  
Resnični tá in tolažilni rek  
Ljubezen Ti je nētil do mladine,  
Ki bode naj hvaležna ti na vek.  
Gojiteljem si njenim blag voditelj,  
Nji sami bil si oče, poln dobrot,  
Priznavata duhovnik in učitelj,  
Da našel si v srcé detinsko pot.

Zavedaj se globoko svoje službe,  
Na svojem mestu bodi vsak junak,  
In skoro prejde iz človeške družbe  
Trpljenja mnogo, v srcih mnogim mrak.  
Kdor mirno dela, mirno vspeha čaka,  
Ne siplje v javnost dičnih le slovés,  
Podpira, teši in uči rojaka,  
Podoben Tebi — narodnjak je res.

Ti ljubil si in ljubiš ljudstvo svoje,  
Saj smatraš to ljubezen za dolžnost,  
Boril si neustrašen mnoge boje  
Za njega pravo, vero in blagost.  
Življenje Tvoje svetlo geslo vodi:  
Najprvo bodi zvest Katoličan,  
Potem slovenski sin navdušen bodi,  
Potem Avstrijec veren in Slovan.

O kratko je življenje za človeka,  
Komur poteka v resnem delu čas!

Tu prešla Ti je četrtina veka,  
Nedolga zate, krajša še za nas.  
Tu delal si in nevedoč osivel,  
Mi vemo vsi, da ne samo od let.  
Ta je v življenji svojem dvakrat živel,  
Kdor je za brate rodne delal vnet.

Pozdravljen torej, mili naš godovnik!  
Obvaruj Bog nas s Tabo vseh izgub!  
Učitelj blagi, vrli Ti duhovnik,  
Ti vneti bogoljub in domoljub!  
Kar tu imaš prijateljev nas zbranih,  
Kar ni jih tu, vsi, kakor jeden krog,  
Globoko kličemo iz sre udanih:  
Poplačaj Bog Te in ohrani Bog!

Hitro mineval je čas, ki nam je bil tako pri-jeten in nam ostane v trajnem spominu. Le nebo hotelo nas je okoli druge ure nekaj plašiti. Pridrli so se oblaki — deževati je začelo in padala je toča. Kako iskreno smo prosili Mogočnega, naj bi od-vrnil nesrečo. — Vslušal nas je: toča ni storila po-sebne škode.

Z župljani pa in vsemi, ki so bili deležni slav-nostnega dneva Vašega, preblagi in prečastiti gos-pod dekan, kakor tudi z vsemi tolikoštevilnimi pri-jatelji Vašimi ponavljamo prav iz srca: Bog živi Vas in ohrani Vas še mnogo let tako čvrstega, tako polnega zdravega humorja in trudoljubivega, kakor smo Vas videli na slavnostni Vaš dan 25 letnice Vašega pastirovanja!



5. Družbeno glasilo „Kmetovalec“ se je tiskal v 3500 izvodih. Priloga njegova, „Vrtnar“, se je opustila početkom leta 1894. „Kmetovalec“ pa se je povečal in prinaša tudi v sadjarstvo in vrtnarstvo zadevajoče sestavke.

Izmed važnih ukrepov glavnega odbora za pospeševanje kmetijstva v letu 1893 omenja poročevalec, da je družba tudi v tem letu svojim udom priskrbela različnega semenja, kar je provzročilo 23.000 gld. prometa. Oddalo se je tudi 17 vagonov umetnih gnojil.

Gledé vinarstva omenja velik napredek, da se je s 1. dnem t. l. nastavljal poseben učitelj za vinarstvo.

Govedorejo je pospeševala družba s tem, da je oddajala čistokrvne bika ter prirejala premovanja. V pospeševanje ovčarstva je družba oddala 7 ovnov bergamanske pasme. Konjerejski odsek je sklenil povzdigniti rejo težkih konj v kranjskem, kamniškem okraju ter v ljubljanski okolici ter v ta namen kupil več dobrih žrebic s podporo, katero mu je kranjska hranilnica naklonila.

Poročilo tajnikovo se je vzelo z odobravanjem na znanje.

O družbenem računu je poročal g. F. Lenarčič. Skupni dohodki so znašali l. 1893 79.302 gld. 54 kr. V blagajni je koncem leta ostalo 1289 gld. 54 kr. Aktivnega imetja je imela družba 38.694 gld. 51 kr. Zbor je jednoglasno odobril računski sklep, ob enem pa tudi proračun za tekoče leto z dohodki 13.750 gld.

O volitvi jednega odbornika v glavni odbor smo že poročali. Knezoškofjski tajnik g. J. Šiška, je dobil ravno nadpolovično večino, njegov nasprotnik grof Barbo 27 glasov. Kakor so nam zatrjevali možje, kateri so bili že večkrat na zborovanju, je glavni odbor pri zboru navadno naravnost priporočal zopetno izvolitev izstopivšega odbornika, ako je ta hotel novo volitev sploh sprejeti. Letos je gospod predsednik to pozabil storiti. Čudno je pa vendar le to, da niti jednega duhovnika mnogi ne marajo v glavnem odboru. (Dalje sledi.)

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. junija.

(Škofovo posvečevanje v Trstu) se bo pričelo ob 9. uri 24. t. m. Poleg posvečevavca dr. A. Zorna, bodo pri slovesnosti tudi mil. škofje tržaški, ljubljanski in poreško-poljski.

(Priznanje.) Deželna vlada kranjska je izrekla svoje priznanje okrajnemu zdravniku dr. Zupanecu, mestnemu fiziku dr. Kopřivi in magistratnemu koncipistu g. J. Miheliču za skrb in požrtvovalnost, katero so omenjeni gospodje kazali pri prireditvi šolskih kurzov za strežaje. — Okr. zdravnik druge vrste dr. Sterger je imenovan okr. zdravnikom prve vrste.

(Brod čez Savo pri Radečah.) Ignaciju Wetzmu podaljšala je dež. vlada dovoljenje, da do otvoritve novega mostu brodari čez Savo med Zidanim mostom in Podkrajem in sicer je plačati, ako je vode do 1.80 m. nad ničlo vodomera, 2 kr. od osebe, kadar pa jo je od 1.80 m. do 3 m. vplačati treba 5 kr.

(Okrožno sodišče v Novem Mestu.) Pretekle dni krožila je v tukajšnjih uradniških krogih vest, da namerava justična uprava okrožno sodišče v Novem Mestu v kratkem odpraviti, ker je po otvoritvi dolenskih železnic dolenska stran tako ugodno (?) z Ljubljano zvezana, da bi lahko ljubljansko deželno sodišče vsem (?) zahtevam vstrezalo itd. — Ta korak bi sedaj pač ne bil opravičen, če se pomisli, da veže železnica stoprav Novo Mesto z Ljubljano, dve tretjini okrožja pa ste brez vsake zveze! A tudi tedaj ne, če se ta železnica podaljša do hrvatske meje, je jalov ta predlog, ker se bode železnica tudi potem dotikala le nekaterih občin oziroma krajev; izvestno se ta želja nasprotnikom dolenske centrale še ne obistini tako kmalu!

(Iz Logatca.) 19. junija. Odkar je otvorena dolenskih železnic ljubljansko-kočevska proga, zmanjšal se je na naši okrajni cesti čez Bloško Polico več nego za polovico poprej tako živahni promet in le redek je voznik, ki zaide zdaj na to stran od Boncarja sem. Le ribniško-rakorska pošta, sejmarji ter domačini, poslužujejo se te ceste, brez teh bila bi močno zapuščena. — Tudi lesna trgovina je opešala pri nas zadnji čas in močen udarec je pogled na les, ki se dovažja tu skozi v Trst in čez morje. — Odkar so ustanovljeni uradi v Cerknici, čutimo tudi

tu marsičesa, in najbolj zadeto je pač naše društveno življenje. Ni čuda, kjer je zadušen promet — lesa že ni Bog vé koliko izsekavati! — čuti se na vseh straneh posledica; a kaj še bo?

(Požar.) Dne 18. junija ob 11. uri po noči nastal je ogenj pod streho v hiši Helene Merzlikar v Lesnem Brdu hišna št. 16, katera je bila s slamo krita in večidel lesena. Pogorela je hiša in hlev, zgorela je hrana, krma, pohištvo, obleka, jedna krava in 13 kokošij. Škode je nad 460 gld., zavarovana je bila pogorelka za 300 gld. Ogenj je bajé nastal vsled zanikernosti.

(Iz Št. Lamberta) smo prejeli nastopno izjavo: O zagorskih razmerah nisem pisal nobenemu listu niti črke, torej tudi v „Slov. Narod“ ne. Poudarjam, da sploh ne pišem v noben list. Dopisov iz Zagorja nisem inspiriral, ž njimi nisem v nikakej zvezi. — V Št. Lambertu, 18. junija 1894.

Anton Berce, župnik.

(Podpirajmo domačo umetnost!) Iz Osilnice se nam poroča: Prijazna župnijska cerkev osilniška ob zeleni Kolpi dobila je zadnji čas opet nov kras, s kakršnim se ne more ponasati, marsikaka druga dokaj premožnejša sestra njena v mestih in trgih. Dobila je namreč štiri krasne altarne svetilnice vse iz bronca in močno v ognju pozlačene v gotičkem slogu, kakor i druga njena notranjščina. Pravi kras te hiše božje pa je velika svetilnica pred velikim altajem. Impozantno odseva v solnčni svetlobi velika, skoro 2 m. z verižicami vred visoka lampa, in corpus svetilnice sam ima 35 cm. v premeru, s stolpiči pa do 45 cm. Na šestih voglih obdaja jo šest parov vitkih stolpičev, ki dvigajo enako žarnemu plamenu večne luči duha kvišku. Med vogelnimi stolpiči pa se blišči 12 apostolov, vsak v svoji celici, fino izdelani in pozlačeni, incarnat in simboli v rokah pa v lepotičnem zlatu (Ziergold). Cela skupina je res krasen umotvor. — Tudi druge tri manjše svetilnice pred stranskimi altariji v istem slogu, dasi nimajo z veliko vseh okrasov jednako, so kaj lično in ljubko izdelane, ter napolnujejo cerkev z mičnim odsevom. — Vsa čast in priznanje mojstru gospodu Leop. Tratniku v Ljubljani, ki je za primerno nizko ceno izvršil krasno delo, ki bi bilo na tujem naročeno morebiti tretjino več stalo in bilo javalne boljše izgotovljeno.

(Šolske stvari.) S Štajarskega: Prav neprijetno službo imajo načelniki krajin šolskih svetov, če se hoče ljudem zameriti, da se izvoliti v načelnika krajin. šolsk. svetu. Ljudstvo meni, da načelniki odločujejo globe starišem, ki redno ne pošiljajo svojih otrok v šolo; ali da so vsaj tega krivi. Temu pa ni tako. Te kazni odločuje okrajni šolski svet, oziroma c. kr. okrajni glavar. Vendar je zamogel do zdaj načelnik krajin. šolsk. sveta opravičevati stariše, če se mu je dozdevalo, da so otroci izostajali iz opravičenega uzroka. To bode v prihodnje težavno, ali celo nemogoče. Vsem krajinim šolskim svetom in šolskim vodstvom se je razposlal nedavno sledeči dopis okrajn. šolsk. sveta: „Ker se zgodi, da krajin šolski svet na izjavo strank večkrat vpisujejo opravičenja, katera niso resnična, ali so pa ravno nasprotna tistim, katera navedejo šolska vodstva kot vzroke izostajanja učencev od šolskega poduka, tako se s tem razglša vis. c. kr. štajarskega deželnega šolskega sveta z dne 12. aprila t. l. št. 1047 v obče zaukazuje, da se imajo vzroki šolskih zamud po krajnem šolskem svetu določiti v sporazumljenju s šolskim vodstvom.“ Tu bi vprašali: kdo bode pa takrat odločeval vzroke šolskih zamud, kadar se porazumljenje med šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom ne bo doseglo?

(V Konjicah) so, kakor se nam javlja, dne 19. t. m. povodom uradnega zborovanja duhovniki opravljali slovesne zadušnice za pokojnega prelata msgr. Kosarja. Sv. mašo z asistenco popeval je velečastiti gospod J. Voh, knezoškofjski svetovalec in dekan konjiški.

(Mestni svet tržaški) je imel v ponedeljek XV. javno sejo. Po prečitanem zapisniku zadnje seje priobčil je župan zahvalo učitelja Franja, zaradi podeljene mu mirovnine. Tajnik je prečital pismo dveh mestnih delegatov pri zrelostnih izpraševanjih, v katerem naznanjata, da polagata svojo čast, ker c. kr. namestništvo ni še rešilo zadeve, glede opoziva lastne naredbe, da mestni delegati ne smejo ogledovati vpraševalnih zapisnikov, kajti s tem da se njima krši njih pravica. — Nujnim potom se je jednoglasno sprejel predlog Burgtallerje v, naj se predloži ministerstvu prošnja, da se ustanovi iztirjavanje hišnega davka vsakega leta 1. marca, 1.

junija, 1. septembra in 1. decembra. Svet. Banelli interpeluje župana, ako je resnica, kar je javil neki dnevnik, da je mestni magistrat vložil pri drž. pravdnistvu prijavo proti nekemu učencu mestne šole v ulici Terriera, zaradi razaljenja cesarjevega. Župan je odgovoril, da z ozirom na to, ker je stvar na javnost prišla ter je magistrat prejel tudi službeno prijavo proti dotičniku, imel dolžnost to storiti na podlagi čl. 84. k. z., upa pa, da preiskava dokaže neutemeljenost obtožbe. Interpelant se ni zadovoljil z odgovorom izjavljajoč, da so tukaj krivi vsi faktorji, duhoven, voditelj šole in asesor, ker bi bil stvar po njegovem mnenju moral vrediti disciplinarnim potom, kajti, ako je učenec v svoji nevednosti tudi storil kako kaznjivo dejanje, moralo bi se ga le z lepimi besedami opozoriti na njegov pregrešek. — Svetovalec Spadoni interpeluje župana, ako je resnica, da je mestna delegacija dovolila četrti kvinkvenij učitelju Marku Apoloniju vkljub temu, da je šolska komisija jednoglasno odbila prošnjo istega učitelja v tem oziru. — Župan odgovarja, da je mestna delegacija z večino glasov tako odredila z ozirom na slabe gmotne razmere dotičnika in s tem ne nasprotuje šolski komisiji. — Interpelant Spadoni se ne zadovoljuje z odgovorom posebno zaradi tega, ker je učitelj Marko Apolonio — patrijotičen Tržčan, ki je svoječasno tudi javno kot učitelj zagovarjal idejo avstrijsko ter tudi ustanovil več patrijotičnih društev, kar je Spadoniju dosti velik vzrok, da se mu kvinkvenij odbije. Slednjič izjavlja interpelant, da dokler bodo takšni odnaji, on ne bode več zahajal k sejam šolske komisije. Po repliki župana pričela se je izpraševati galerija, ki je za časa teh dveh intepelacij odpravala govore interpelantov, odhajajoč z galerije so demonstrativno žvižgali poslušalci, ki so upali, da se zgodi čisto kaj drugega — kajti govorilo se je po mestu, da župan odloži svojo čast. — Prišedši na dnevni red, odobrila se je prememba pravil tržaške hranilnice (Cassa di Risparmio) ter zavrgel predlog, da se v Trstu ustanovi šola za elementarno nautiko, ker ni zadostno podatkov. — Z ozirom na odlok ministra financ, da se rabi v šolah kratica K za krone in h. za vinarje se je tudi razpravljalo, ter sklenilo storiti potrebno, da se v mestnih šolah v Trstu in okolici, uporabljajo kratice za te vrednosti na podlagi materinega jezika, to je v dotičnem jeziku, ki je v šoli navaden. — Odbili so 600 gold. za neko potrebno popravo v muzeju Revoltella ter dovolili ustanoviti jednega mesto pristava pri mestnem starinskem muzeju s plačo 300 gld.

(Konfiskacija.) Jutranje izdanje „Edinosti“ z dne 19. t. m. je konfiskovalo državno pravdnistvo zaradi poročila o obnem zboru pol. društva „Edinosti“. — Isto tako je bil v soboto zasačen „Il pensiero slavo“, zaradi petih člankov. Uredništvo je priredilo drugo izdajo.

(Iz Celovca) dne 19. jun.: Celovška požarna bramba je koncem minulega tedna slovesno praznovala tridesetletnico obstanka svojega. — Maja meseca je prišlo v Celovec 1589 tujcev, 209 več, kakor lani v istem času. — Celovski mestni očetje so vzeli pred nekaterimi leti na posodo 1.225.000 gld.; od te ogromne svote ostalo jim je doslej samo še 17.046 gld., ne da bi se s posojilom storilo kaj posebnega, za mesto res koristnega. Da bodo mogli zgraditi nekatere že prav nujne stavbe (klavnico itd.), bo menda treba zopet novega posojila. No, le tako naprej; čemu smo drugače „liberalni“ od pete do glave? — Za zabavo skrbi sedaj tu cirkus Amato, kojega predstave so prav dobro obiskane. — Gosp. Vek. Progar, akad. podobar, povrnil se je z daljšega umetniškega potovanja po Italiji, kamor se je bil podal sredi februarja meseca. Obiskal je vsa znamenitejša mesta in se med drugim mudil več časa v Rimu, Napolju itd.

(Koroške novice.) Poroča se nam: Liberalni učitelji koroški s samim „oficijelnim“ slavljem 25-letnice šolskih postav niso zadovoljni in še zdaj prirejajo tu in tam shode, na katerih proslavljajo to liberalno pridobitev. Ali „slavnostni“ govorniki v svojih slavospevih novi šoli navajajo tudi podatke o vedno bolj množočih se samomorih, hudodelstvih itd., o tem nam žal primanjkuje natančnejših poročil; toliko pa vemo, da se vsa „komedija“ vrši precej klaverno! — Naslednik Billrothov kot profesor kirurgije na dunajskem vseučilišču dr. K. Gussenbauer, se ni poročil v Beljaku, kakor ste v št. 137. pisali, marveč na Zg. Beli dne 30. okt. 1842. l. — Naglo umrl je dne 10. t. m. mlad mož blizu postajališča Rikarjaves, ko je stopil z vlaka. — V Glinici blizu Ce-



lovca je dne 14. t. m. utonila 45 letna M. Jürg. Nabirala je cvetlice in tako nesrečno padla v potok, da si ni mogla več pomagati. — Pri zidanju žiljske železnice prišel je delavec N. Zluga pod voz, ki ga je tako poškodoval, da je kmalu potem umrl. — V Ovčji vasi v Kanalski dolini je padlo drevo na delavca Mikoša in ga čisto strlo; zapustil je stariše in ženo s tremi nedoraslimi otroci.

(Prezentacija). Za župnijo Dol pod Ljubljano je prezentovan č. g. Karol Ceme, župnik v Kresnicah.

(Z Goriskega) se nam poroča: Letos, ko se vpeljuje po vseh škofijah na Slovenskem »družba sv. Družine«, homo potrebovali v vsaki cerkvi podoba sv. Družine. Podoba za na oltar mora biti okusna pa tudi trajna. Na Goriskem ni dosedaj, kolikor vem, druge podobe sv. Družine na ponudbo kot iz Milana. Ker se bo rabilo mnogo podob, bi bilo prav, ko bi si jih mogli preskrbeti na domačem, če ne na Slovenskem vsaj na Hrvatskem, n. pr. v Zagrebu, kjer preskrbuje Petar Nikolić izvrstne oljnate podobe na platnu. Najbrže bi se moralo še le naročiti, naj jih pripravi. Njegove velike podobe za na steno — take velikosti, kot bi bile primerne za na oltar, stanejo po 15 ali 30 gld. na obroke plačane. A dobili bi jih, ker bi jih mnogo trebalo veliko ceneje. Enako se bo rabilo za družine mnogo malih podob za na steno. Bolj premožni bi želeli imeti finih, barvanih. Kdor je v teh rečeh izveden, naj bi naznanil v Slovenju, kje naj si oskrbimo dotične podobe. — Nisem slovničar, ali domač slovensk čut mi ne da pozirati oblik, kakor so: »daj ji milost, da stanovitno posnema, — da Ti služi, — da Te ljubi«; ali pa v berilu za ljudske šole: »Spoštuj očeta in mater, da dolgo živiš in da ti dobro gre na zemlji.« Takih oblik je vse polno zlasti v molitvenikih. To se pravi doslovno iz laškega ali nemškega prestavljati, ne pa slovensko pisati, vsaj po moji misli ne. Katera slovenska mati poreče otroku: »bodi dober, da te Bog rad ima.« Kdo bi se upal reči: »posodi mi pero, da pišem.« Morebiti bi kdo trdil: kjer dejanje traja, treba rabiti sedanje obliko; pa kdo bi mogel tako neslovensko govoriti, kakor n. pr.: ne obrekuj rajnega očeta, da mirno v grobu počiva. Le pri dovršnih glagolih gre rabiti obliko sedanjega časa v prihodnjem pomenu, n. pr.: posodi mi denarja, da vkupim kravo, nikdar pa, posodi mi denarja, da kupčujem. Slovenski treba tedaj pisati: daj ji milost, da bo posnemala, — Ti bo služila, — Te bo ljubila.

(Razpisana vstanova za neveste.) Fridr. pl. Weitenhillerjeva vstanova v znesku 58 gld. 80 kr. je razpisana za l. 1894. Pravico prositi za to vstanovo imajo hčere ubogih starišev, ki so neveste, ali pa žene, ki so se poročile leta 1894. — Prošnje (z ubožnim in pravstvenim spričevalom oziroma s poročnim listom ali imenovanjem ženina) je vložiti na c. kr. deželno vladno kranjsko do 1. avgusta t. l.

(Razpisana je učiteljska služba na vadnici) c. kr. učiteljska v Ljubljani. Prošnje je vložiti do 10. julija t. l. na deželni šolski svet.

(Na levovski razstavi) se tudi vidi, da ima Galicija mnogo židov. Mali kozarček čokolade stane 60 kr., kava 50 kr. in še dražje. Ne verjamem, da bi jim to privabilo kaj mnogo gostov.

(Smrt za lakoto). Bolehni, 72 letni delavec Feliks Forni v Milanu si ni mogel več zaslužiti živeža. Prosil je vsprejema v »Albergo Trivulzio«, neke vrste mestno hiralnico. Niso ga hoteli. In dne 18. t. m. so ga dobili mrtvega v njegovem stanovanju. Pravijo, da v Londonu dan za dnem po štirje povprek umrjé take smrti. Oj, napredka in prosvetljenosti! Nam se zdi, da so taki dogodki najhujša obsodba društvenega ustrojstva.

(Bolezni pri živini) je zaznamovati po uradnem izvešju: garje pri konjih v Cerkljah v okraju krškem in v Beli cerkvi v okraju novomeškem; mehurčasti spuščaji pri plemenskih konjih v blejski občini; v Vel. Gabru in v Trebnjem; pereč ogenj pri prešičih v Smledniku in v Stopičah.

## Društva.

(Društva »Narodni dom«) redni občni zbor vršil se je dne 16. t. m. Predsednik dr. vitez Bleiweis med drugim naznanil, da je društvu daroval dr. Jernej Zupanec 1000 gld., čitalnica v Šiški od zadnje veselice 200 gld., g. Jak. Matjan v Šiški pa 1500 opek. — Društveni tajnik je poročal na to o odborovem delovanju, omenjal je, da je zgradba proračunjena na 160.000 gld., društvu pa je na razpolago 100.000 gld. Od vložnega denarja

je 74.000 gld. društvena last, 16.000 gld. pa znašajo deleži. Da ne bo treba preveč dolga napraviti, želeli bi bilo, da se nadaljuje z nabiro prostovoljnih darov. »Krajevska družba« Narodnega doma je po malih zneskih v teku devet let nabrala okoli 14.000 goldinarjev. — V upravni svet je bil pri dopolnilni volitvi zbran notar g. Ivan Plantan, v nadzorovalni odsek pa g. profesor K. Pirce.

(Slavnostno blagoslovljenje novega hrama gasilnega društva v Spodnji Šiški) vršilo se bo dne 1. julija, in sicer po nastopnem vspredu: Dopoldne je vsprejem društev na državnem in južnem kolodvoru; društva se zbirajo ob 9. uri v gostilni »Pri združiti« v Spodnji Šiški; na to sledi spreved in pozdrav društev po županu pred občinskim uradom. Spreved spremlja domžalska godba. Potem bode sveta maša v podružni cerkvi v Spodnji Šiški, po sveti maši vrši se slovesno blagoslovljenje hrama (depôt) in dveh novih brigalnic: na to bode ognjeglasna vaja in po vaji obed. — Popoldne ob 3. uri bode ljudska veselica na Koslerjevem vrtu, pri kateri sodeluje vojaška godba pehotnega polka št. 27 kraj Belgičev in zajedno tudi domžalska godba. Za somraka priredi se lep umeteljni ogenj, med sveto mašo in sprevedom bodo pa pokali topiči na griču. Slavnost se prične že danes zvečer s kragljanjem za dobitke na Koslerjevem vrtu in se završi v nedeljo 1. julija ob 9. uri zvečer.

## Telegrami.

### Povodenj.

**Opava, 20. junija.** Vsled novih nalivov je reka Olsa napravila mnogo škode. Polje je s peskom zasula. Žetev je uničena.

**Budimpešta, 20. junija.** V obrečji Vage je zopet voda mnogo sela poplavlila. Komorn je v nevarnosti. Beregszeg in Pystian sta popolnoma poplavljeni. Več hiš se je že podrlo. Tudi več ljudij je utonilo. Komitat Lipto je skoro popolnoma poplavljen.

**Budimpešta, 20. junija.** Povodenj ob Vagi dalje traja. Kopeli v Pystianu se zopet dajo rabiti. V selih Kiralyfa, Kajal in Tönyarach so se podrle cele vrste hiš. Ker je pri Szimő voda pritrkala nasip, je 20.000 oral njiv uničenih. Poleg Komorna delajo noč in dan, da ohranjujejo jezove. Prebivalstvo mora podpirati vojaščina. V Lipto Szent Miklosu je škoda ogromna. Mnogo ljudij se je ponesrečilo.

**Ratibor, 19. junija.** Voda stoji 5 metrov nad normalom. Pri Plepsu je Visla v dveh krajih pretrgala nasipe. Po Odri plavajo mrtva živinska trupla in pa razne druge stvari. V vseh kletih v mestu je nastopila voda. Dohode k ulanski vojašnici so zaprli. Iz več stanovanj morali so bežati ljudje. Jeden hlapec je utonil.

**Krakov, 19. junija.** Včeraj zvečer je stala Visla 4-5 metrov nad normalno svojo visokostjo. Voda je pretrgala v enem kraju nasip in poplavlila 130 hiš v občini Wielowice. Pijonirji so preprečili, da voda tudi drugod ni pretrgala nasipov. Škoda po poljih je velika. Parnik »Krakov« je odpeljal živeža v poplavljeni kraje.

**Dunaj, 20. junija.** Cesar se je povrnil z Brucka ob Litvi.

**Dunaj, 19. junija.** Finančni minister vsprejel je danes deputacijo uradnikov, ki ga je prišla prositi za izboljšanje svojega stanja. Obetal ji je, da se bode na izražene želje oziral in jih tudi sporočil cesarju.

**Opava, 19. junija.** Dva od ranjenih pri nesreči v karvinskem premogovniku sta umrla. Vseh mrtvih je, kakor se je končno določilo, 235, mej temi jih je še 214 v jami. Danes so začeli poskušati plin iz jam. V njem je 3% kislika, iz česar se sme sklepati, da ogenj že ugasuje.

**Krakov, 19. junija.** Pri pogrebu kardinala Dunajevskega bode cesarja zastopal knez Lichtenstein. Danes popoldne so truplo balzamovali.

**Cetinje, 19. junija.** Grof Samiadelli je imenovan italijanskim ministerskim rezidentom namesto gospoda Castelbianca.

**Belgrad, 19. junija.** Kralj Aleksander je v spremstvu svojega očeta odpotoval v Niš, od koder bode potoval dalje v Carigrad, kamor pride dne 21. t. m.

**Pariz, 19. junija.** Zbornica je vsprejela načrt zakona o osnovi saharških čet.

**Karlsruhe, 19. junija.** Zbornica je vsprejela predlog, da se dopuste misijonarji po Badenskem. Odklonila je pa drugi predlog o dopušcanju duhovskih redov.

**Hamburg, 19. junija.** Veleposlanik Szögyenyi je danes izročil tukajšnjemu županu svojo poverilnico.

## Umrli so:

18. junija. Boštjan Sluga, kupčevalec, 86 let, sv. Petra cesta 74, kap. — Jožef Zupia, paznikov sin, 4 mesece, Rotne ulice 31, furunculosis.

19. junija. Helena Poženel, delavka, 22½ leta, Trnovske ulice 6, jetika.

## Tujci.

18. junija.

Pri **Slonu**: Grofinja Margheri iz Würdla. — Gospa pl. Savinsek, Schultz, Kraus, Lühr, Grader, Baruch z Dunaja. — Globočnik iz Kranja. — Gatsch, Rabuse iz Kostanjevice. — Supan iz Dovjega. — Boglár z Blatnega jezera. — Pauser Volka iz Novega Mesta. — Stern iz Gradca. — Grossmann iz Neuchatel-a. — Mankoč iz Trsta.

Pri **Maliču**: Wollgruber, Brauer, Streussler z Dunaja. — Kapralik iz Jablonca. — Rivinius iz Št. Hipolita. — Wehrhan iz Celja. — Madiis iz Beljaka. — Pergler iz Pulja. — Conrad, Tautscher iz Maribora. — Trumer iz Gradca.

Pri **bavarskem dvoru**: Krauss iz Kočevja. — Faganelj iz Mirne. — Kvas iz Judenburg-a. — Benić Milan iz Zagreba. — Misaljević iz Bosne.

Pri **avstrijskem caru**: Heisig iz Hamburga.

Pri **južnem kolodvoru**: Mukvič iz Plesca. — Chromosta iz Bleda. — Lork iz Beljaka.

## Vremensko sporočilo.

| Dan                                            | Čas   | Stanje         |                      | Veter      | Vreme | Mokrine na 24 ur v mm |
|------------------------------------------------|-------|----------------|----------------------|------------|-------|-----------------------|
|                                                |       | srakomera v mm | termomera po Celziju |            |       |                       |
| opazovanja                                     |       |                |                      |            |       |                       |
| 7. u. zjut.                                    | 732-0 | 18-2           | sl. jasp.            | del. jasno |       |                       |
| 19. 2. u. pop.                                 | 733-8 | 11-4           | sl. sever            | dež        | 36-60 |                       |
| 9. u. zveč.                                    | 734-1 | 12-6           | sl. szap.            | "          | dež   |                       |
| Srednja temperatura 14-1' za 3-4 pod normalom. |       |                |                      |            |       |                       |

## Tržne cene v Ljubljani

dne 20. junija.

|                 | gl. kr. |                      | gl. kr. |
|-----------------|---------|----------------------|---------|
| Pšenica, m. st. | 7 30    | Speh povojen, kgr.   | — 58    |
| Rež, " "        | 5 30    | Surovo maslo, " "    | — 72    |
| Ječmen, " "     | 5 50    | Jajce, jedao, " "    | — 2     |
| Oves, " "       | 6 50    | Mleko, liter, " "    | — 10    |
| Ajda, " "       | 7       | Goveje meso, kgr.    | — 64    |
| Proso, " "      | 5       | Telečje, " "         | — 60    |
| Koruza, " "     | 5 50    | Svinjsko, " "        | — 66    |
| Krompir, " "    | 1 80    | Koštrunovo, " "      | — 38    |
| Leča, hktl.     | 12      | Piščanec, " "        | — 40    |
| Grah, " "       | 10      | Golob, " "           | — 15    |
| Fižol, " "      | 8       | Šeno, 100 kgr.       | — 2 05  |
| Maslo, kgr.     | — 96    | Slama, 100           | — 1 96  |
| Mast, " "       | — 68    | Drva trda, 4 kub. m. | — 6 30  |
| Speh svež, " "  | — 64    | " mehka, 4 " "       | — 4 80  |

## Poslano.

Slavnemu uredništvu »Rodoljuba«  
v Ljubljani.

Da boste na mojo v »Slovencu« priobčeno, deloma tudi Vam namenjeno poslanico, nekaj odgovorili, to sem vedel že naprej, saj je takovo odgovarjanje itak že nekaj navadnega. A da boste v svojo uredniško listnico »Rodoljuba« št. 12, kjer mi odgovarjate, vpeli toliko proti moji osebi kot izdajatelju »Zab. knjižnice« naperjenih zbadljivk, tega se pa res nisem nadejal.

Ni mi za prepri, zato tudi prav lahko na vse druge s sarkazmom in ironijo pomešane besede, katere ste bili v listnici posvetili moji malenkosti, molčim, samo na zlobno opombo Vašo, da sem se bil le iz dobičkarije lotil izdavanja mladinskih spisov, na to razaljavno opazko sem primoran odgovoriti Vam sledeče:

Za sé — to menda previdite, gosp. urednik — svojih knjižic ne izdavam, kakor tudi Vi svojega lista ne uredjete za to, da bi ga potem čitali sami. Ako si torej prizadevam, spraviti svoje zveščice med slov. mladino, in to čisto naravnim potom brez vsakega vsiljevanja, mi tega gotovo noben pametno misleč človek ne more šteti v zlo. Čudno je res, kako mi morete baš Vi, ki ste sami literat, kaj takega očitati.

Sicer bi Vam lahko pri tej točki povedal ter z dokazi podprl mnogokaj, kar bi Vas morebiti vendarle uverilo, da mi je »spekulacija« pri mojem slovstvenem prizadevanju pač tuja stvar. Toda znanih mi je več slovenskih pregovorov o »svoji hvali«, zato raje molčim. Toliko si pa o tem vendarle upam izjaviti, da moje materialno stanje — hvala Bogu — nikakor ni tako, da bi mi bilo potreba iskati v izdavanju in zalaganju slovenskih spisov dobička, četudi bi mi bil isti zagotovljen, kar pa ni.

Vedite: Ako bi mi bilo do »spekuliranja«, lotil bi se z ozirom na svoj gmotni položaj čisto drugega posla, ne pa nevhvaležnega pisateljstva in izdavanja slovenskih knjižic, pri katerem imajo založniki, zlasti zasebni, navadno le izgubo, ne pa dobička. Ne samo deset, nego sto založnikov slovenskih knjižic Vam more resnico teh mojih besed potrditi.

Tudi dostavek Vaš, da s tujimi spisi »spekuliram«, ima v zlobnosti in v Vaši »sveti jezi« do mene svoj izvir, zakaj vedite, da so bili razun starih iz »Slov. Glasnika« vzeti povestice pisani vsi sestavki z namenom, da se priobčijo v moji »Zabavni knjižnici«.

To je v tej stvari moja zadnja beseda, Vi pa me še lahko nadalje zbadate in ščipljete, ako se Vam zdi potrebno — jaz se ne ganem več.

V Središču, dne 18. junija 1894.

**Anton Kosi,**

učitelj, hišni ter zemljiščni posestnik.



## Izvod iz voznega reda

avstr. drž. železnice

veljavnega od 1. junija 1894.

Tukaj omenjeni prihajalni in odhajalni časi naznanjeni so v **srednjeevropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

### Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsijo, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Rudolfovo.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Kočevje in v Rudolfovo.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Rudolfovo.

### Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Rudolfovega.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsije, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.

Ob 12. uri 46 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega mesta.

Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in iz Rudolfovega.

Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

### Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.  
" 2. " 05 " popoldne " "  
" 6. " 50 " zvečer " "  
" 10. " 10 " zvečer " " (ta vlak le ob nedeljah in praznikih.)

### Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.  
" 11. " 15 " dopoldne " "  
" 6. " 20 " zvečer " "  
" 9. " 55 " zvečer " " (ta vlak le ob nedeljah in praznikih.)

## Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 29,

priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico za izdelovanje različne

**cerkvene posode in orodja.**

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečisti in spošt. naročnikov poslje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebrni in poniklja po najnižji ceni. 311 26-4

## J. GIONTINI,

knjigarna in trgovina s papirjem

v Ljubljani

priporoča nastopne nove knjige:

Maršal grof Radecky, cena 20 kr., s pošto 23 kr.  
Potovanje v Liliput, cena 20 kr., s pošto 23 kr.  
Saljivi Jaka, I. in II. del, cena a 24 kr., s pošto 27 kr.  
Venček pravljic in pripovedek, cena 20 kr., s pošto 23 kr.  
Dr. Simonič: Kako postanemu stari? cena gl. 1.—, s pošto gl. 1-05.  
Dr. Simonič: Služabnik in cerkovnik pri katoliški službi božji, cena 20 kr., s pošto 22 kr.  
Naprej zastava Slave! slovenska himna, cena 20 kr., s pošto 22 kr.  
Die Weinbereitung u. die Kellerwirthschaft, für Weinproduzenten, Kellermeister und Weinändler, cena gl. 4-96.  
Der Landtischler. Entwürfe zu einfachen Möbeln für das Haus des Bürgers. (348 3-1)

Dunajske srečke po 1 krono. — Žrebanje že 12. julija.

**5 glavnih dobitkov po 10.000 kron.**

2 Srečke priporoča 315 8  
„MERCUR“, menjalnična delnična družba  
na Dunaju, Wollzeile 10.

## Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

## Obrtniki in trgovci,

člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani,

priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

|                                                                                                     |                                                                                       |                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| <b>Bončar France</b><br>pleskar<br>v Ljubljani, Rimska cesta.                                       | <b>Kregar Ivan</b><br>pasar in srebrar<br>v Ljubljani, Poljanska cesta.               | <b>Šerik Ivan</b><br>krojač<br>v Ljubljani, Sv. Petra cesta.         |
| <b>Boucon Andrej</b><br>stolar<br>v Ljubljani, Dunajska cesta.                                      | <b>Matkovič Dr.</b><br>brivec<br>v Ljubljani, Pred škofijo.                           | <b>Škrabec M.</b><br>klepar<br>v Ljubljani, Kongresni trg.           |
| <b>Čamernik Ignacij</b><br>kamnosek<br>v Ljubljani, Poljske ulice.                                  | <b>Paušner Franc</b><br>krojač<br>v Ljubljani, Dijaške ulice.                         | <b>Tome France</b><br>pozlatar<br>v Ljubljani, Streliške ulice.      |
| <b>Černe Jožef</b><br>urár<br>v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.                                       | <b>Perko Franc</b><br>sobni slikar<br>v Ljubljani, Florijanske ulice.                 | <b>Tome Josip</b><br>usnjár<br>v Ljubljani, Streliške ulice.         |
| <b>Čermelj Jernej</b><br>trgovina z južnim sadjem in zelenjadjo<br>v Ljubljani, Semeniško poslopje. | <b>Petrič Fr.</b><br>trgovina z manufakturnim blagom<br>v Ljubljani, Špitalske ulice. | <b>Tomšič Luka</b><br>vrtinar<br>v Ljubljani, Poljanske ulice.       |
| <b>Fajdiga Filip</b><br>mizar<br>v Ljubljani, Slonove ulice.                                        | <b>Plehan Valentin</b><br>izdelovatelj voščenih sveč<br>v Ljubljani, sv. Petra cesta. | <b>Uran &amp; Večaj</b><br>počarja<br>v Ljubljani, Igriške ulice.    |
| <b>Fajdiga Ivan</b><br>mokar<br>v Ljubljani, Križevniški trg.                                       | <b>Rebek Josip</b><br>ključar<br>v Ljubljani, Francovo nabrežje.                      | <b>Virk Sebastijan</b><br>čevljar<br>v Ljubljani, Sv. Petra cesta.   |
| <b>Jager Janez</b><br>mesar<br>v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.                          | <b>Sever Primož</b><br>mizar<br>v Ljubljani, Građaške ulice.                          | <b>Zalaznik Jakob</b><br>pek in slaščičar<br>v Ljubljani, Stari Trg. |
| <b>Kovač France</b><br>čevljar<br>v Ljubljani, Sv. Petra cesta.                                     | <b>Schmelzer Bertr.</b><br>stolar<br>v Ljubljani, Martinova cesta.                    | <b>Zergol Moric</b><br>tapetnik<br>v Ljubljani, Kongresni trg.       |
| <b>Kozak Josip</b><br>mesar<br>v Ljubljani, Semeniško poslopje.                                     | <b>Šega Jakob</b><br>sedlar<br>v Ljubljani, Poljanska cesta.                          | <b>Zorman Alojzij</b><br>mokar<br>v Ljubljani, Florijanske ulice.    |

## Dunajska borza.

Dne 20. junija.

|                                        |     |     |    |     |
|----------------------------------------|-----|-----|----|-----|
| Papirna renta 5%, 16% davka            | 98  | gl. | 15 | kr. |
| Srebrna renta 5%, 16% davka            | 98  | gl. | 05 | „   |
| Zlata renta 4%, davka prosta           | 120 | gl. | 90 | „   |
| 4% avstrijska kronina renta, 200 kron  | 97  | gl. | 85 | „   |
| Akcijske avstro-ogerske banke, 600 gl. | 97  | gl. | —  | „   |
| Kreditne akcije, 160 gl.               | 352 | gl. | 25 | „   |
| London, 10 funtov strl.                | 125 | gl. | 25 | „   |
| Napoleonodor (20 fr.)                  | 9   | gl. | 97 | „   |
| Cesarski cekini                        | 5   | gl. | 91 | „   |
| Nemških mark 100                       | 61  | gl. | 35 | „   |

Dne 19. junija.

|                                                |     |     |    |     |
|------------------------------------------------|-----|-----|----|-----|
| Ogerska zlata renta 4%                         | 120 | gl. | 75 | kr. |
| Ogerska kronina renta 4%, 200 kron             | 95  | gl. | 65 | „   |
| 4% državne srečke l. 1854., 250 gl.            | 146 | gl. | 25 | „   |
| 5% državne srečke l. 1860., 100 gl.            | 157 | gl. | 75 | „   |
| Državne srečke l. 1864., 100 gl.               | 197 | gl. | —  | „   |
| Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4% | 98  | gl. | 50 | „   |
| 4% krajnsko deželno posojilo                   | 97  | gl. | 60 | „   |
| Kreditne srečke, 100 gl.                       | 195 | gl. | 75 | „   |
| St. Genois srečke, 40 gl.                      | 70  | gl. | —  | „   |

|                                                   |      |     |    |     |
|---------------------------------------------------|------|-----|----|-----|
| 4% srečke dunajske parobrodne družbe              | 146  | gl. | —  | kr. |
| Avstr. rudečega križa srečke, 10 gl.              | 18   | gl. | 10 | „   |
| Rudolfove srečke, 10 gl.                          | 22   | gl. | 25 | „   |
| Salmove srečke, 40 gl.                            | 73   | gl. | —  | „   |
| Waldsteinove srečke, 20 gl.                       | 50   | gl. | —  | „   |
| Ljubljanske srečke                                | 24   | gl. | 30 | „   |
| Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gl.          | 153  | gl. | —  | „   |
| Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. | 3105 | gl. | —  | „   |
| Akcijske južne železnice, 200 gl. sr.             | 107  | gl. | 25 | „   |
| Papirnih rubeljev 100                             | 134  | gl. | 25 | „   |

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju  
najmanjšega dobitka.  
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,  
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih  
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega  
obrestovanja pri popolni varnosti  
naloženih glavnice.